

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2022. gada 14. jūlijā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Jurisdikcija, nolēmumu atzīšana un izpilde laulības lietās un lietās par vecāku atbildību – Vecāku atbildība – Regula (EK) Nr. 2201/2003 – 8. panta 1. punkts un 61. panta a) punkts – Vispārējā piekritība – Jurisdikcijas saglabāšanas princips – Bērna pastāvīgās dzīvesvietas pārcelšana no Eiropas Savienības dalībvalsts uz trešo valsti, kas ir 1996. gada Hāgas konvencijas dalībniece, tiesvedības laikā

Lietā C-572/21

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Högsta domstolen* (Augstākā tiesa, Zviedrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2021. gada 14. septembrī un kas Tiesā reģistrēts 2021. gada 16. septembrī, tiesvedībā

CC

pret

VO,

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Likurgs [*C. Lycourgos*], tiesneši S. Rodins [*S. Rodin*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], L. S. Rosi [*L. S. Rossi*] (referente) un O. Spinjana-Matei [*O. Spineanu-Matei*],

ģenerālvokāts: M. Špunars [*M. Szpunar*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- Vācijas valdības vārdā – *J. Möller, U. Bartl* un *M. Hellmann*, pārstāvji,
- Francijas valdības vārdā – *A. Daniel* un *A.-L. Desjonquères*, pārstāves,
- Eiropas Komisijas vārdā – *P. Carlin* un *W. Wils*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – zviedru.

nemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklauššanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Regulas (EK) Nr. 2201/2003 (2003. gada 27. novembris) par jurisdikciju un spriedumu atzišanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu (OV 2003, L 338, 1. lpp.) 8. panta 1. punktu un 61. pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp CC un VO par VO iesniegto pieteikumu par viņu dēla M aizgādības iegūšanu Zviedrijā.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

- 3 1996. gada 19. oktobrī Hāgā noslēgto Konvenciju par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, atzišanu, izpildi un sadarbību attiecībā uz vecāku atbildību un bērnu aizsardzības pasākumiem (turpmāk tekstā – “1996. gada Hāgas konvencija”) ir ratificējušas vai tai ir pievienojušas visas Eiropas Savienības dalībvalstis. Krievijas Federācija 2012. gadā arī pievienojās šai konvencijai, un tā tur ir spēkā kopš 2013. gada 1. jūnija.
- 4 1996. gada Hāgas konvencijas ceturtais apsvērums ir formulēts šādi:
“apliecinot, ka bērnu interesēm ir jābūt pirmajā vietā”.
- 5 Šīs konvencijas II nodaļas “Jurisdikcija” 5. pantā ir noteikts:
“1. Bērna personas un īpašumu aizsardzības pasākumu veikšana ir tās Līgumslēdzējas valsts tiesu vai pārvaldes iestāžu jurisdikcijā, kurā ir bērna pastāvīgā dzīvesvieta.
2. Ja bērna pastāvīgā dzīvesvieta mainās, pārceļoties uz kādu citu Līgumslēdzēju Valsti, tad, ievērojot 7. pantu, jurisdikcija ir tās valsts iestādēm, kurā ir jaunā pastāvīgā dzīvesvieta.”
- 6 1996. gada Hāgas konvencijas 52. panta 2.–4. punktā ir noteikts:
“2. Šī Konvencija neiespaido iespēju vienai vai vairākām Līgumslēdzējām Valstīm slēgt nolīgumus, kuros attiecībā uz bērniem, kas ir šāda nolīguma līgumslēdzējas valsts pastāvīgie iedzīvotāji, ir noteikumi par jautājumiem, uz ko attiecas šī Konvencija.
3. Nolīgumi, ko viena vai vairākas Līgumslēdzējas Valstis noslēdz par jautājumiem, uz ko attiecas šī Konvencija, neiespaido šīs Konvencijas piemērošanu attiecībās starp šādām valstīm un pārējām Līgumslēdzējām Valstīm.

4. Šī panta iepriekšējās daļas attiecas arī uz vienotiem tiesību aktiem, ko pamato īpašas reģionālas vai citādas saites starp attiecīgajām valstīm.”

Savienības tiesības

7 Regulas Nr. 2201/2003 preambulas 12. un 33. apsvērumus ir formulēts šādi:

“(12) Šajā regulā noteiktais piekritības pamats lietās par vecāku atbildību ir izveidots, ņemot vērā bērna intereses, jo īpaši tuvuma kritēriju. Tas nozīmē, ka piekritība ir, pirmkārt, bērna pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalstij, izņemot dažus gadījumus, kad pastāvīgā dzīvesvieta mainīta [vai] saskaņā ar vienošanos starp personām, kam ir vecāku atbildība.

[..]

(33) Šajā regulā atzītas pamattiesības un respektēti Eiropas Savienības Pamattiesību hartas principi. Jo īpaši, ar to tiek izdarīti centieni nodrošināt to bērna pamattiesību ievērošanu, kas noteiktas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 24. pantā.”

8 Šīs regulas 1. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

“1. Šo regulu neatkarīgi no tiesas iestādes būtības piemēro civillietās, kas saistītas ar:

- a) laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu;
- b) vecāku atbildības iegūšanu, īstenošanu, deleģēšanu, ierobežošanu vai izbeigšanu.

2. Lietas, kas minētas 1. punkta b) apakšpunktā, var jo īpaši attiekties uz:

- a) uzraudzības [aizgādības] tiesībām un saskarsmes tiesībām;

[..].”

9 Šīs regulas 8. pantā “Vispārējā piekritība” ir paredzēts:

“1. Dalībvalsts tiesām ir piekritīgas lietas par vecāku atbildību par bērnu, kura pastāvīgā dzīvesvieta ir šajā dalībvalstī brīdī, kad tiesā iesniegta prasība.

2. Uz šā panta 1. punktu attiecas 9., 10. un 12. panta noteikumi.”

10 Regulas Nr. 2201/2003 60. pantā “Saistība ar dažām daudzpusējām konvencijām” ir paredzēts, ka dalībvalstu attiecībās šī regula prevalē pār vairākām starptautiskām konvencijām, kas izsmeltoši uzskaitītas šajā tiesību normā, ciktāl šīs konvencijas attiecas uz jautājumiem, ko reglamentē šī regula.

11 Minētās regulas 61. pantā “Saistība ar [1996. gada Hāgas konvenciju]” ir noteikts:

“Saistībā ar [1996. gada Hāgas konvenciju] šo regulu piemēro:

- a) ja attiecīgā bērna pastāvīgā dzīvesvieta ir kādas dalībvalsts teritorijā;

b) attiecībā uz kādas dalībvalsts tiesā taisīta sprieduma atzīšanu un izpildi citas dalībvalsts teritorijā, pat ja attiecīgā bērna pastāvīgā dzīvesvieta ir tādas trešās valsts teritorijā, kas ir minētās konvencijas līgumslēdzēja puse.”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

- 12 CC ir laidusi pasaulē M Zviedrijā 2011. gadā. CC ieguva pilnīgu aizgādību pār savu bērnu kopš dzimšanas. Visu laiku līdz 2019. gada oktobrim M dzīvoja Zviedrijā.
- 13 No 2019. gada oktobra M sāka apmeklēt internātu Krievijas Federācijas teritorijā.
- 14 2019. gada decembrī M tēvs VO tēvs cēla prasību kompetentajā *Tingsrätt* (pirmās instances tiesa, Zviedrija), lūdzot aizgādību pār M piešķirt galvenokārt viņam, kā arī M pastāvīgo dzīvesvietu noteikt VO dzīvesvietā Zviedrijā. CC norādīja uz šīs tiesas teritoriālās jurisdikcijas neesamību, jo kopš 2019. gada oktobra M pastāvīgā dzīvesvieta ir Krievijā.
- 15 Minētā tiesa noraidīja CC izvirzīto iebildi par jurisdikcijas neesamību, pamatojoties uz to, ka prasības celšanas brīdī M pastāvīgā dzīvesvieta nebija pārcelta uz Krieviju. Tā uz noteiktu laiku piešķīra VO pilnīgu aizgādību pār M.
- 16 *Hovrätten över Skåne och Blekinge* (Skones un Blēkinges apelācijas tiesa, Zviedrija) atstāja spēkā *Tingsrätt* (pirmās instances tiesa) nolēmumu, saskaņā ar kuru Zviedrijas tiesām ir jurisdikcija atbilstoši Regulas Nr. 2201/2003 8. panta 1. punktam. Tomēr tā atcēla šīs tiesas lēmumu uz noteiktu laiku piešķirt aizgādību pār M tikai VO.
- 17 CC vērsās iesniedzējtiesā *Högsta domstolen* (Augstākā tiesa, Zviedrija), lūdzot šai tiesai atļaut iesniegt apelācijas sūdzību par *Hovrätten över Skåne och Blekinge* (Skones un Blēkinges apelācijas tiesa, Zviedrija) nolēmumu un vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par Regulas Nr. 2201/2003 61. panta interpretāciju. Iesniedzējtiesā CC precizē, ka tā turklāt ir iesniegusi Krievijas tiesā pieteikumu par aizgādību pār M, un ar 2020. gada 20. novembra lēmumu tā ir atzinusi savu jurisdikciju visos jautājumos par vecāku atbildību attiecībā uz M.
- 18 Iesniedzējtiesa uzskata, ka uzdotie jautājumi ir par to, pirmkārt, vai jurisdikcijas saglabāšanas princips (*perpetuatio fori*), kāds tas izriet no Regulas Nr. 2201/2003 8. panta 1. punkta, ir piemērojams gadījumā, kad bērna pastāvīgā dzīvesvieta tiek mainīta uz trešo valsti, kas ir 1996. gada Hāgas konvencijas dalībniece, un, otrkārt, ņemot vērā Regulas Nr. 2201/2003 61. panta a) punktā paredzēto prioritātes noteikumu, kurš ir vērā ņemamais brīdis, novērtējot bērna pastāvīgo dzīvesvietu, un vai šāda panta tvērums ir ierobežots ar attiecībām starp dalībvalstīm, vai arī tam ir plašāka piemērojamība. Iesniedzējtiesa piebilst, ka, lai gan dažas citu dalībvalstu tiesas ir uzskatījušas, ka līdzīgās situācijās Regulas Nr. 2201/2003 8. panta 1. punkts nav piemērojams, specializētajā doktrīnā šis jautājums nav viennozīmīgs.

- 19 Šādos apstākļos *Högsta domstolen* (Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai dalībvalsts tiesa saglabā jurisdikciju saskaņā ar [Regulas Nr. 2201/2003] 8. panta 1. punktu, ja tiesvedībā iesaistītā bērna pastāvīgā dzīvesvieta tiesvedības laikā tiek pārcelta no dalībvalsts uz trešo valsti, kas ir 1996. gada Hāgas konvencijas līgumslēdzēja puse (skat. minētās regulas 61. pantu)?”

Tiesvedība Tiesā

- 20 Iesniedzējtiesa lūdza lietai piemērot Tiesas Reglamenta 105. pantā paredzēto paātrināto prejudiciālā nolēmuma tiesvedību. Sava lūguma pamatojumam šī tiesa precizē, ka pamatlieta attiecas uz jautājumu par jurisdikciju, ko būtu svarīgi atrisināt īsā termiņā.
- 21 Reglamenta 105. panta 1. punktā ir paredzēts, ka Tiesas priekšsēdētājs pēc iesniedzējtiesas pieteikuma vai – izņēmuma kārtā – pēc savas ierosmes, uzklusījis tiesneša referentu un ģenerāladvokātu, var nolemt lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu, ja lietas apstākļi prasa to izskatīt īsā termiņā, piemērot paātrinātu tiesvedību.
- 22 2021. gada 7. oktobrī Tiesas priekšsēdētājs pēc tiesneša referenta priekšlikuma, uzklusījis ģenerāladvokātu, nolēma, ka šis lūgums nav jāapmierina, it īpaši ņemot vērā, ka iesniedzējtiesa nav iesniegusi nevienu konkrētu pierādījumu par lietas apstākļiem, lai pierādītu, ka lietas raksturs prasa to izskatīt īsā termiņā. Kā izriet no Tiesas judikatūras, apstākļi, ka iesniedzējtiesai ir pienākums veikt visus pasākumus, lai nodrošinātu ātru pamatlietas noregulējumu, pats par sevi nav pietiekams, lai pamatotu paātrinātās tiesvedības piemērošanu saskaņā ar Reglamenta 105. panta 1. punktu (spriedums, 2021. gada 6. oktobris, *TOTO un Vianini Lavori*, C-581/20, EU:C:2021:808, 29. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 23 Tomēr Tiesas priekšsēdētājs nolēma, ka šī lieta ir jāizskata prioritārā kārtībā saskaņā ar Reglamenta 53. panta 3. punktu.

Par prejudiciālo jautājumu

Ievada apsvērumi

- 24 Vispirms ir jānorāda, pirmkārt, ka uzdotais jautājums ir balstīts uz secinājumu par to, ka M, kura aizgādības tiesības ir tiesvedības Zviedrijas tiesās priekšmets, tiesvedības laikā faktiski pārcēla savu pastāvīgo dzīvesvietu uz trešās valsts, proti, Krievijas Federācijas, kas ir 1996. gada Hāgas konvencijas līgumslēdzēja valsts, teritoriju. Ciktāl saskaņā ar Tiesas judikatūru bērna pastāvīgā dzīvesvieta, kas atbilst vietai, kurā faktiski atrodas viņa dzīves centrs (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 28. jūnijs, HR, C-512/17, EU:C:2018:513, 42. punkts), ir jānosaka, pamatojoties uz katrai lietai raksturīgo faktisko apstākļu kopuma vispārīgu vērtējumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 28. jūnijs, HR, C-512/17, EU:C:2018:513, 42. un 54. punkts), tieši valsts tiesām, nevis Tiesai, ir jāpārlicinās par minētās pastāvīgās dzīvesvietas faktisku pārcelšanu ārpus attiecīgās dalībvalsts teritorijas. Šajā ziņā ir jāatgādina, ka papildus bērna fiziskajai klātbūtnei valsts teritorijā ir jāņem vērā arī citi faktori, kas var liecināt par to, ka šai klātbūtnei

nav pagaidu vai gadījuma rakstura un ka tā raksturo noteiktu bērna integrāciju sociālajā un ģimenes vidē (šajā ziņā skat. spriedumu, 2018. gada 28. jūnijs, *HR, C-512/17, EU:C:2018:513, 41. punkts* un tajā minētā judikatūra).

- 25 Otrkārt, no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem neizriet, ka M, kurš kopš dzimšanas bija tikai un vienīgi CC aizgādībā, būtu nelikumīgi aizvests uz Krievijas Federāciju.

Par lietas būtību

- 26 Ar uzdoto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 2201/2003 8. panta 1. punkts, lasot to kopsakarā ar šīs regulas 61. panta a) punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts tiesa, kas izskata strīdu par vecāku atbildību, saglabā jurisdikciju izskatīt šo strīdu saskaņā ar šī 8. panta 1. punktu, ja attiecīgā bērna pastāvīgā dzīvesvieta tiesvedības laikā ir likumīgi pārcelta uz trešās valsts, kas ir 1996. gada Hāgas Konvencijas dalībniece, teritoriju.
- 27 Saskaņā ar Regulas Nr. 2201/2003 8. panta 1. punktu jurisdikcija lietās par vecāku atbildību tiek piešķirta tās dalībvalsts tiesām, kurā ir bērna pastāvīgā dzīvesvieta brīdī, kad tiesā ir celta prasība. Ņemot vērā ģeogrāfisko tuvumu, šīs tiesas kopumā vislabāk spēj novērtēt tādus pieņemamos pasākumus, kas atbilst bērna interesēm (spriedums, 2009. gada 23. decembris, *Detiček, C-403/09 PPU, EU:C:2009:810, 36. punkts*).
- 28 Ar atsauci uz brīdī, kad dalībvalsts tiesā ir celta prasība, Regulas Nr. 2201/2003 8. panta 1. punkts ir tiesas jurisdikcijas saglabāšanas principa izpausme, saskaņā ar kuru šī tiesa nezaudē savu jurisdikciju, lai gan tiesvedības laikā tiek nomainīta attiecīgā bērna pastāvīgā dzīvesvieta.
- 29 Turklāt, kā Tiesa ir nospriedusi 2018. gada 17. oktobra spriedumā UD (*C-393/18 PPU, EU:C:2018:835, 33.–41. punkts*), ne no Regulas Nr. 2201/2003 8. panta 1. punkta formulējuma, ne struktūras neizriet, ka šīs tiesību normas piemērošanas joma būtu jāuzskata par piemērojamu tikai strīdiem par saikni starp dalībvalstu tiesām. Gluži pretēji, šīs regulas 8. panta 1. punktā paredzētais noteikums par vispārējo jurisdikciju var tikt piemērots strīdiem par saikni starp dalībvalsts tiesām un trešās valsts tiesām.
- 30 No tā izriet, ka, ciktāl prasības celšanas brīdī dalībvalsts tiesā attiecīgā bērna pastāvīgā dzīvesvieta ir minētās dalībvalsts teritorijā, šai tiesai principā ir jurisdikcija lietās par vecāku atbildību, tostarp tad, ja strīds ir par saikni ar trešo valsti.
- 31 Tomēr ir jāpārbauda, kā to lūdz iesniedzējtiesa, vai Regulas Nr. 2201/2003 8. panta 1. punktā paredzētais noteikums ir piemērojams, ja trešā valsts, uz kuras teritoriju tiek likumīgi pārcelta bērna pastāvīgā dzīvesvieta, kamēr vēl turpinās tiesvedība, ņemot vērā šī sprieduma 24. punktā norādītos kritērijus, ir 1996. gada Hāgas konvencijas dalībniece.
- 32 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Regulas Nr. 2201/2003 61. panta a) punktā ir paredzēts, ka sasaistē ar 1996. gada Hāgas konvenciju Regula Nr. 2201/2003 ir piemērojama, “ja attiecīgā bērna pastāvīgā dzīvesvieta ir kādas dalībvalsts teritorijā”.
- 33 No šīs tiesību normas formulējuma izriet, ka ar to tiek regulēta saikne starp visām dalībvalstīm, kuras ir ratificējušas 1996. gada Hāgas konvenciju vai tai pievienojušās, un trešām valstīm, kas arī ir šīs konvencijas dalībnieces, tādā ziņā, ka Regulas Nr. 2201/2003 8. panta 1. punktā paredzētais

- noteikums par vispārējo jurisdikciju vairs nav piemērojams, ja bērna pastāvīgā dzīvesvieta tiesvedības laikā tiek pārcelta no dalībvalsts teritorijas uz trešās valsts teritoriju, kura ir minētās konvencijas dalībniece.
- 34 Regulas Nr. 2201/2003 61. panta a) punkta konteksts apstiprina šo interpretāciju. Pirmkārt, ir jānorāda, ka šajā tiesību normā atšķirībā no šīs regulas 60. panta nav norādīts, ka tās piemērošanas joma attiecas tikai uz sasaisti starp dalībvalstīm.
- 35 Otrkārt, ir jānorāda – lai gan minētās regulas 8. panta 1. punktā būtībā ir precizēts, ka jurisdikcija vecāku atbildības jomā ir tās dalībvalsts tiesai, kurā ir bērna pastāvīgā dzīvesvieta “brīdī, kad tiesā ir iesniegta prasība”, šīs pašas regulas 61. panta a) punktā tāds pats precizējums nav ietverts.
- 36 No tā izriet, ka pretēji tam, ko Savienības likumdevējs ir paredzējis attiecībā uz pirmo minēto tiesību normu un kā savos rakstveida apsvērumos ir uzsvērusas Vācijas un Francijas valdības, šī 61. panta a) punkta formulējums ļauj uzskatīt, ka bērna pastāvīgā dzīvesvieta šīs pēdējās minētās tiesību normas izpratnē ir tā, kas ir spēkā brīdī, kad tiesa, kuras jurisdikcijā ietilpst izskatīt lietu, pieņem nolēmumu, un tādējādi, ja šī dzīvesvieta šajā brīdī vairs nav deklarēta dalībvalstī, bet trešā valstī, kura ir 1996. gada Hāgas konvencijas dalībniece, nav jāpiemēro Regulas Nr. 2201/2003 8. panta 1. punkts, bet gan šīs konvencijas noteikumi.
- 37 Šo interpretāciju apstiprina Regulas Nr. 2201/2003 61. panta b) punkts, kurā ir paredzēts, ka šo regulu piemēro “attiecībā uz kādas dalībvalsts tiesā taisīta sprieduma atzīšanu un izpildi citas dalībvalsts teritorijā, pat ja attiecīgā bērna pastāvīgā dzīvesvieta ir tādas trešās valsts teritorijā, kas ir [1996. gada Hāgas konvencijas] līgumslēdzēja puse”.
- 38 Tādējādi no minētās regulas 61. panta a) un b) punkta, tos lasot kopā, izriet, ka tās 8. panta 1. punkts vairs nav piemērojams, ja bērna pastāvīgā dzīvesvieta ir tikusi pārcelta uz trešās valsts teritoriju, kas ir 1996. gada Hāgas konvencijas dalībniece, pirms tam, kad tās dalībvalsts kompetentā tiesa, kurai ir jurisdikcija izskatīt lietu par vecāku atbildību, ir pieņēmusi nolēmumu. Savukārt gadījumā, ja bērna pastāvīgā dzīvesvieta tiek mainīta pēc tam, kad šī tiesa ir pieņēmusi nolēmumu, šīs izmaiņas saskaņā ar šīs regulas 61. panta b) punktu nav šķērslis tam, lai minētās regulas normas tiktu piemērotas šāda nolēmuma atzīšanai un izpildei citas dalībvalsts teritorijā.
- 39 Ar Regulas Nr. 2201/2003 61. panta a) punktu noteiktais ierobežojums šīs regulas 8. panta 1. punkta piemērošanai no brīža, kad bērna pastāvīgā dzīvesvieta vairs nav dalībvalsts teritorijā, bet gan trešās valsts, kas ir 1996. gada Hāgas konvencijas dalībniece, teritorijā, atbilst arī Savienības likumdevēja nodomam neietekmēt šīs konvencijas noteikumus.
- 40 Šajā ziņā ir jāuzsver, ka saskaņā ar 1996. gada Hāgas konvencijas 5. panta 2. punktu gadījumā, ja bērna pastāvīgā dzīvesvieta tiek pārcelta uz citu valsti – konvencijas dalībnieci, jurisdikcija ir tās valsts iestādēm, kurā atrodas jaunā pastāvīgā dzīvesvieta.
- 41 Turklāt ar 1996. gada Hāgas konvencijas 52. panta 3. punktu acīmredzami netiek pieļauts, ka attiecībā uz jautājumiem, ko reglamentē šī konvencija, 1996. gada Hāgas konvencijas noteikumu piemērošanu šo valstu attiecībās ar citām valstīm – konvencijas dalībniecēm – ietekmē kāda cita konvencija, kas noslēgta starp vairākām valstīm – konvencijas dalībniecēm. Kā apstiprināts *P.Lagarde* sagatavotā paskaidrojošā ziņojuma par šo konvenciju 170.–173. punktā, tās 52. panta 3. punkts izriet tieši no kompromisa starp nostāju, ko paudušas visas tās Eiropas Savienības dalībvalstis, kuras ir arī minētās konvencijas dalībnieces un kuras ir vēlējušās noslēgt atsevišķus nolīgumus šajā jomā, piemēram, tā dēvēto “Briseles II” konvenciju, kurai sekoja Regula

Nr. 2201/2003, un nostāju, ko paudušas citas valstis – 1996. gada Hāgas konvencijas dalībnieces –, kuras bažījās, ka valstis, kas noslēgušas šādus atsevišķus nolīgumus, varētu tos izmantot kā argumentu, lai atbrīvotu sevi no saistībām pret citām valstīm, kas ir minētās konvencijas dalībnieces, tādējādi vājinot konvenciju.

- 42 Kā to rakstveida apsvērumos pamatoti norāda Francijas valdība un Komisija – lai arī dalībvalsts tiesas jurisdikcija būtu jāsaglabā saskaņā ar Regulas Nr. 2201/2003 8. panta 1. punktā paredzēto jurisdikcijas saglabāšanas noteikumu, neraugoties uz to, ka tiesvedības laikā bērna pastāvīgā dzīvesvieta ir likumīgi pārcelta uz trešo valsti, kas ir 1996. gada Hāgas konvencijas dalībniiece, šāda jurisdikcijas paplašināšana būtu pretrunā gan minētās konvencijas 5. panta 2. punktam, gan tās 52. panta 3. punktam. Ja tiktu pieļauta tāda Regulas Nr. 2201/2003 8. panta 1. punkta interpretācija, kurā netiktu ņemts vērā šīs regulas 61. panta a) punkta tvērums, tas izraisītu tādu dalībvalstu rīcību, kas nebūtu savienojama ar šo valstu starptautiskajām saistībām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 24. marts, MCP, C-603/20 PPU, EU:C:2021:231, 56. punkts).
- 43 Visbeidzot ir jāprecizē, ka Regulas Nr. 2201/2003 8. panta 1. punkta nepiemērošana, tā vietā piemērojot 1996. gada Hāgas konvencijas noteikumus, kā tāda neapdraud bērna intereses, jo šīs konvencijas dalībnieču valstu tiesām ir jānodrošina, ka šīs intereses saskaņā ar minētās konvencijas ceturto apsvērumu ir galvenais apsvērumus.
- 44 Ņemot vērā iepriekšminētos apsvērumus, Regulas Nr. 2201/2003 8. panta 1. punkts, lasot to kopsakarā ar šīs regulas 61. panta a) punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts tiesa, kurā ir celta prasība par vecāku atbildību, nesaglabā jurisdikciju izskatīt šo strīdu atbilstoši šī 8. panta 1. punktam, ja attiecīgā bērna pastāvīgā dzīvesvieta tiesvedības laikā ir likumīgi pārcelta uz trešās valsts, kas ir 1996. gada Hāgas konvencijas dalībniiece, teritoriju.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 45 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

Padomes Regulas (EK) Nr. 2201/2003 (2003. gada 27. novembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu 8. panta 1. punkts, lasot to kopsakarā ar šīs regulas 61. panta a) punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts tiesa, kurā ir celta prasība par vecāku atbildību, nesaglabā jurisdikciju izskatīt šo strīdu atbilstoši šī 8. panta 1. punktam, ja attiecīgā bērna pastāvīgā dzīvesvieta tiesvedības laikā ir likumīgi pārcelta uz tādas trešās valsts teritoriju, kas ir 1996. gada 19. oktobrī Hāgā noslēgtās Konvencijas par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, atzīšanu, izpildi un sadarbību attiecībā uz vecāku atbildību un bērnu aizsardzības pasākumiem dalībniiece.

[Paraksti]